

Výroková a predikátová logika - cvičení 8

1. Mohou nastat následující situace?

- (a) $\mathcal{A} \models x + x = x$
- (b) $\mathcal{A} \models x + x = x[e_1]$ a zároveň $\mathcal{A} \not\models x + x = x[e_2]$
- (c) $\mathcal{A} \models \forall x(x + x = x)[e_1]$ a zároveň $\mathcal{A} \not\models \forall x(x + x = x)[e_2]$
- (d) $\mathcal{A} \models x + x \neq x + x[e_1]$
- (e) $\mathcal{A} \models \varphi(x)$ a zároveň $\mathcal{A} \not\models \forall x \varphi(x)$
- (f) $\mathcal{A} \not\models \varphi(x)$ a zároveň $\mathcal{A} \not\models \neg \varphi(x)$
- (g) $\mathcal{A} \models \varphi(x)$ a zároveň $\mathcal{A} \models \neg \varphi(x)$
- (h) $\mathcal{A} \not\models \varphi$ a zároveň $\mathcal{A} \not\models \neg \varphi$, kde φ je sentence
- (i) $\mathcal{A} \models \forall x \forall y(f(x) = f(y) \rightarrow x = y) \wedge \exists x \forall y(f(y) \neq x)$

2. Rozhodněte, zda jsou následující formule (logicky) pravdivé/lživé/nezávislé.

- (a) $(\exists x)(\forall y)(P(x, y)) \rightarrow (\forall y)(\exists x)(P(x, y))$
- (b) $\exists x(x \neq x)$
- (c) $\exists x R(x, x) \wedge \forall y \neg R(y, y)$
- (d) $\forall x P(x) \wedge \exists y \forall x(x \neq y \rightarrow \neg P(x))$

3. Lze následující dvojice formulí rozlišit platnosti v nějaké struktuře?

- (a) $\varphi \rightarrow \exists x \psi, \exists x(\varphi \rightarrow \psi)$
- (b) $\exists x \varphi \rightarrow \psi, \forall x(\varphi \rightarrow \psi)$

4. Bud' T teorie s jedním axiomem $\exists x \exists y(x \neq y)$. Pro T' rozhodněte, zda je extenzí T . Pokud ano, je jednoduchá/konzervativní?

- (a) $T' = \{\exists x \exists y \exists z(x \neq y \wedge y \neq z \wedge x \neq z)\}$
- (b) $T' = \{c_1 \neq c_2 \wedge c_2 \neq c_3 \wedge c_1 \neq c_3\}$
- (c) $T' = \{\forall x(f(x) = x)\}$
- (d) $T' = \{\forall x \neg(f(x) = x)\}$

5. Uveďte příklad definovatelné/nedefinovatelné množiny ve struktuře $\langle \mathbb{R}, +, \cdot \rangle$.

6. Uveďte příklad definovatelné množiny ve struktuře $\langle \mathbb{N}, 0, 1, +, \cdot, \leq \rangle$. Existuje podmnožina $\mathbb{N}$ nedefinovatelná v této struktuře?

7. Uvažme teorii grup v jazyce $\mathcal{L} = \{+, -, 0\}$ s axiomy $x + (y + z) = (x + y) + z$, $x + 0 = x = 0 + x$, $x + (-x) = -x + x$. Určete, zda jsou v ní následující formule pravdivé/lživé/nezávislé.

- (a) $x + y = y + x$,
- (b) $x + y = x \rightarrow y = 0$,
- (c) $-(x + y) = (-y) + (-x)$

8. Uvažme grupu $\mathbb{Z}_4$.

- (a) Určete všechny její podstruktry generované jedním prvkem.
- (b) Určete všechny její podstruktury.

- (c) Je každá její podstruktura grupou?
  - (d) Jsou všechny její podstruktury elementárně ekvivalentní?
9. Jsou všechny grupy komutativní? Je každá podstruktura komutativní grupy komutativní grupou? Je teorie grup kompletní teorií?
10. Uvažme strukturu racionálních čísel v jazyce $\mathcal{L} = \{+, -, \cdot, 0, 1\}$.
- (a) Existuje její redukt, který je modelem teorie grup?
  - (b) Lze redukt $\langle \mathbb{Q}, \cdot, 1 \rangle$ expandovat na model teorie grup?
  - (c) Obsahuje struktura racionálních čísel podstrukturu, která s ní není elementárně ekvivalentní?